

Datum: 2024-03-08

Kontaktperson: Jenny Wintzer
E-post: Jenny.wintzer@sweco.se

Telefon: 070-559 27 71

Bilaga 1

Ansökan om strandskyddsdispens enligt 7 kap. 18§ miljöbalken för planerade ledningsåtgärder på sträckan Hagby - Ensta i Täby kommun, Stockholms län

Bakgrund

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) ska bygga om och spänningshöja (från 70 kV till 130 kV) befintliga ledningar mellan Hagby i Upplands Väsby kommun och Ensta i Täby kommun, Stockholms län.

Sökanden har erhållit koncession för de aktuella åtgärderna hos Energimarknadsinspektionen. I dagsläget är ärendet överklagat.

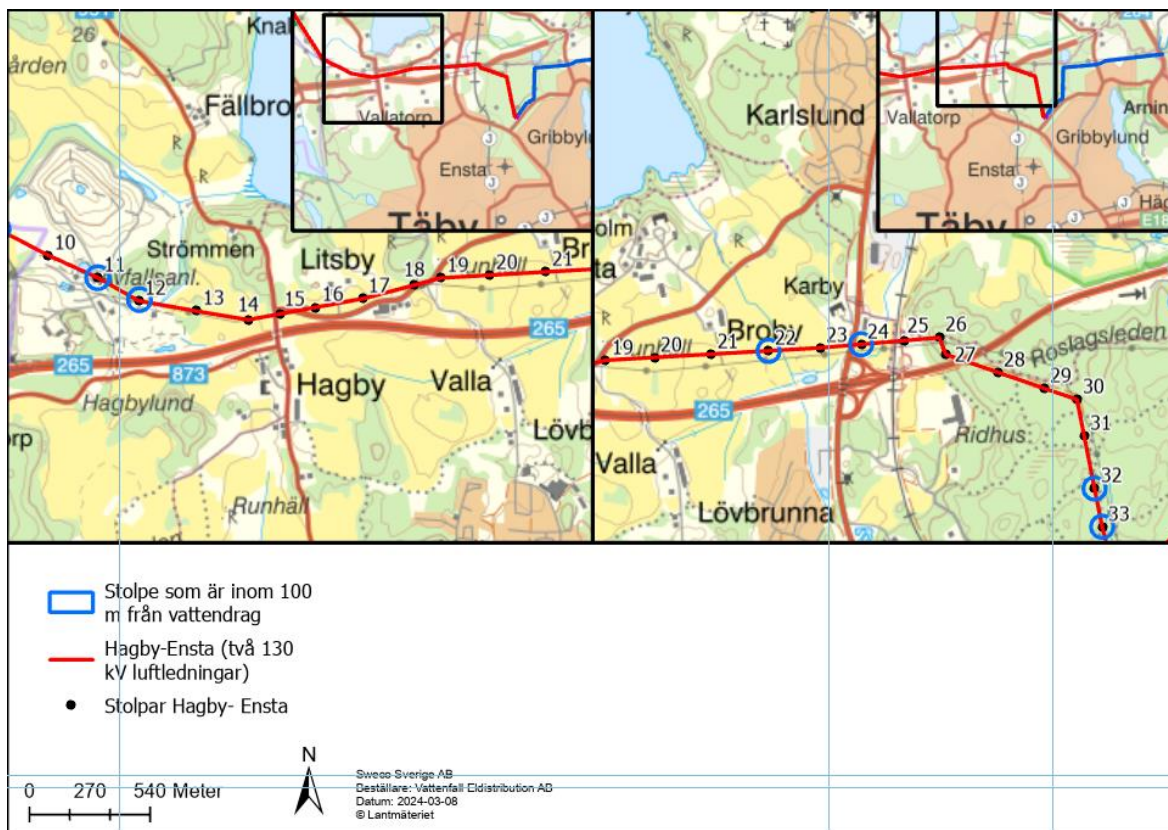
I samband med spänningshöjningen planeras åtgärder och utbyte av stolpar med närhet till vattendrag och sjöar som omfattas av strandskydd. Detta dokument utgör bilaga till ansökan om strandskyddsdispens för åtgärder vid vattendrag norr och väster om Ensta samt i närheten av Hagby återvinningscentral.

Stolpplacering

Nio stolpplaceringar ingår i aktuell ansökan om strandskyddsdispens. Två vid Hagby ekopark och 5 stycken vid mindre vattendrag, se figur 1. I figur 1 är aktuella stolpplatser markerade med blå ringar. I tabell 1 nedan redovisas information om stolpplatserna och berörda fastigheter.

Tabell 1. Sammanfattning fastigheter och stolptyp för varje stolpe.

Stolpe nr	Fastighetsbeteckning	Stolptyp
11	Täby Hagby 8:16	Enkelstolpe i stål
12	Täby Hagby 8:16	stålstolpe vinkel
22	Täby Broby 4:1	stålstolpe
24	Täby Karby 2:1	stålstolpe
32	Täby Karby 2:1	stålstolpe
33	Täby Karby 2:1	stålstolpe

Figur 1: Karta över del av Täby kommun, söder om Vallentunasjön. De sju stolpplatserna (nr 11–12, 22,24 och 32–33) som berörs av strandskydd är markerade med blå ringar.

Åtgärder vid stolpe 11

Naturmiljö

Stolpe 11 är belägen vid en damm som utgör en del av Hagby ekoparks vattensystem, se Figur 2. Dammen är anlagd som en del i reningen av lakvatten från den gamla deponin.

Påverkan

På platsen planeras en vinkelstolpe i stål. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 3) och stolparna blir 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolpplatsen är lokaliserad cirka 25 meter från dammen. Mellan stolpplatsen och dammen går Frestavägen. Åtgärden bedöms inte påverka dammen.

Skadeförebyggande åtgärder

De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Vid eventuellt bortfraktning av överskottsmassor i samband med uppförande av stolpar inom Hagby ÅVC ska kompletterande provtagning av schaktmassor. Resultaten av denna provtagning används för att avgöra lämpligt omhändertagande av överskottsmassor.

Innan efterbehandling, eller schaktning, av förorenade massor påbörjas ska detta anmälas i god tid till tillsynsmyndigheten enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 28§.

En 10 meter bred skyddszon med befintlig lågväxande vegetation sparas i anslutning till vattendraget

Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som obetydliga. De skadeförebyggande åtgärderna bedöms skydda de naturvärden som finns på platsen.

Åtgärder vid stolpe 12

Naturmiljö

De två dammarna och vattendragen i närheten av stolpe 12 utgör delar av Hagby ekoparks vattensystem, se Figur 2. Dammarna och vattendraget är anlagda som en del av lakvattenreningen från den gamla deponin. En av dammarna hyser större vattensalamander. Ett samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, avseende salamanderförekomst och skyddsåtgärder, har genomförts. Länsstyrelsen hade inget att erinra i beslutet.

Påverkan

På platsen planeras en vinkelstolpe i stål. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 3) och stolparna blir 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolpplatsen är belägen cirka 60 meter respektive 95 meter från två dammar, cirka 90 meter från ett vattendrag och ett mindre dike passerar alldeles intill stolpe 12. Åtgärden bedöms inte påverka dammarna eller vattendraget beläget 90 meter från stolpen. Diket som passerar alldeles intill stolpe 12 kommer att läggas igen och få en ny sträckning. Detta dike har besökt vid två tillfällen, en gång 2022 och en gång 2023. Vid båda tillfällena var diket torrt. Diket bedöms inte vara vattenhållande under hela året, eller större delar av året.

Skadeförebyggande åtgärder

De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Vid eventuellt bortfraktning av överskottsmassor i samband med uppförande av stolpar inom Hagby ÅVC ska kompletterande provtagning av schaktmassor utföras. Resultaten av denna provtagning används för att avgöra lämpligt omhändertagande av överskottsmassor.

Innan efterbehandling, eller schaktning, av förorenade massor påbörjas ska detta anmälas i god tid till tillsynsmyndigheten enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 28§.

Förslag på åtgärder för att undvika påverkan på övervintringsplatser för större vattensalamanders:

- Vid byggnation av nya ledningar tillåts ej körning mellan stolpe 11 och stolpe 12 i obanad terräng. Detta betyder att man kör in västerifrån för att nå stolpe 11 och stolpe 12 kommer endast nås österifrån, se stolpplatser i Figur 1. Körning på farbar väg är godkänt.
- Ingen avverkning sker under 1 april- 31 juli. Endast motormanuell avverkning 1 augusti-31 mars i skogsområdet norr om lakvattendammen.

Förslag på åtgärder för att öka större vattensalamanders möjlighet till övervintring:

- Två övervintringsbon byggs under april-september.

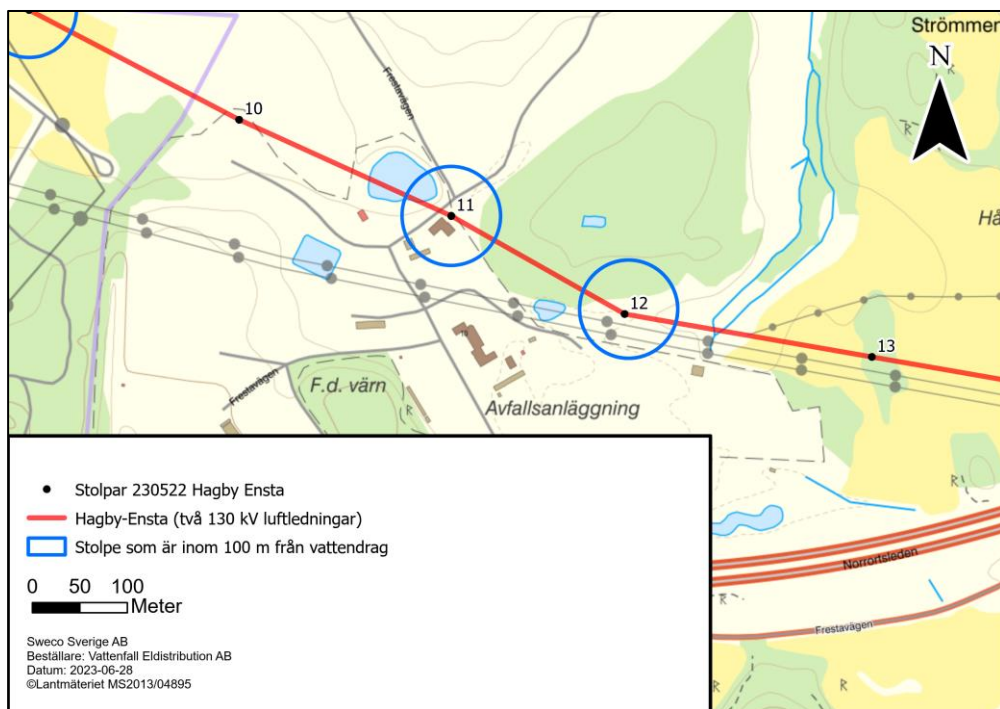
Förslag på åtgärder för att förbättra större vattensalamanders födosök:

- Död ved, såväl klen som grövre, kommer lämnas från åtgärd i skog norr om lakvattendamm i närheten. 2
- Blommande och bärande buskar lämnas under ledningen, om möjligt.

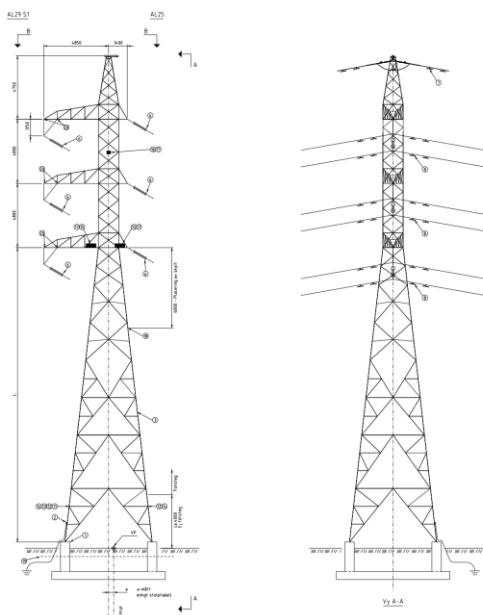
Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som små till måttliga. Det dike som ska dras om bedöms inte utgöra en viktig livsmiljö för större vattensalamander, då det inte är vattenhållande under hela året, eller större delar av året

De skadeförebyggande åtgärderna bedöms skydda de naturvärden som finns på platsen.

Figur 2: Karta över del av Täby kommun, Hagby ekopark, med stolplplats 11 och 12 markerade med blå ringar.

Figur 3: Vinkelstolpe i stål.

Åtgärder vid stolpe 22

Naturmiljö

Vattendraget i närheten av stolpe 22 rinner genom flack jordbruksmark och utgör även ett markavvattningsdike, se Figur 5.

Påverkan

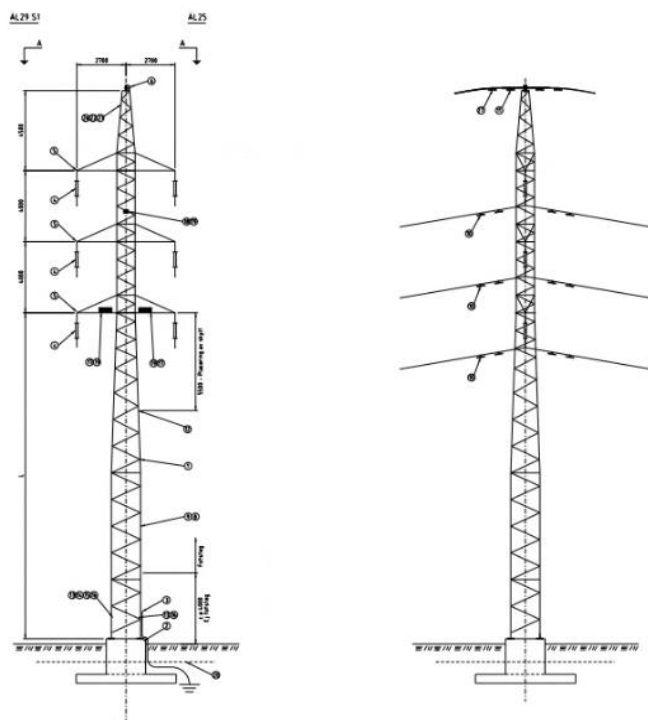
På platsen planeras en enkel stål stolpe. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 4) och stolparna blir 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolpplatsen är lokaliserad ca 60 meter från vattendraget. Åtgärden bedöms inte påverka vattendraget.

Skadeförebyggande åtgärder

De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Eventuella överskottsmassor fördelas ut i terrängen kring stolpen om det bedöms som lämpligt och inte är för stora mängder. Alternativt transporteras dessa till godkänd mottagningsanläggning.

Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som obetydliga då inga kända naturvärden berörs och åtgärden planeras cirka 60 meter från vattendraget.

Figur 4: Enkelstolpe i stål.

Åtgärder vid stolpe 24

Naturmiljö

Stolpe 24 är belägen i närheten av Oxundaån-Karbyån, som har statusklassningen god kemisk och ekologisk status, se Figur 5.

Påverkan

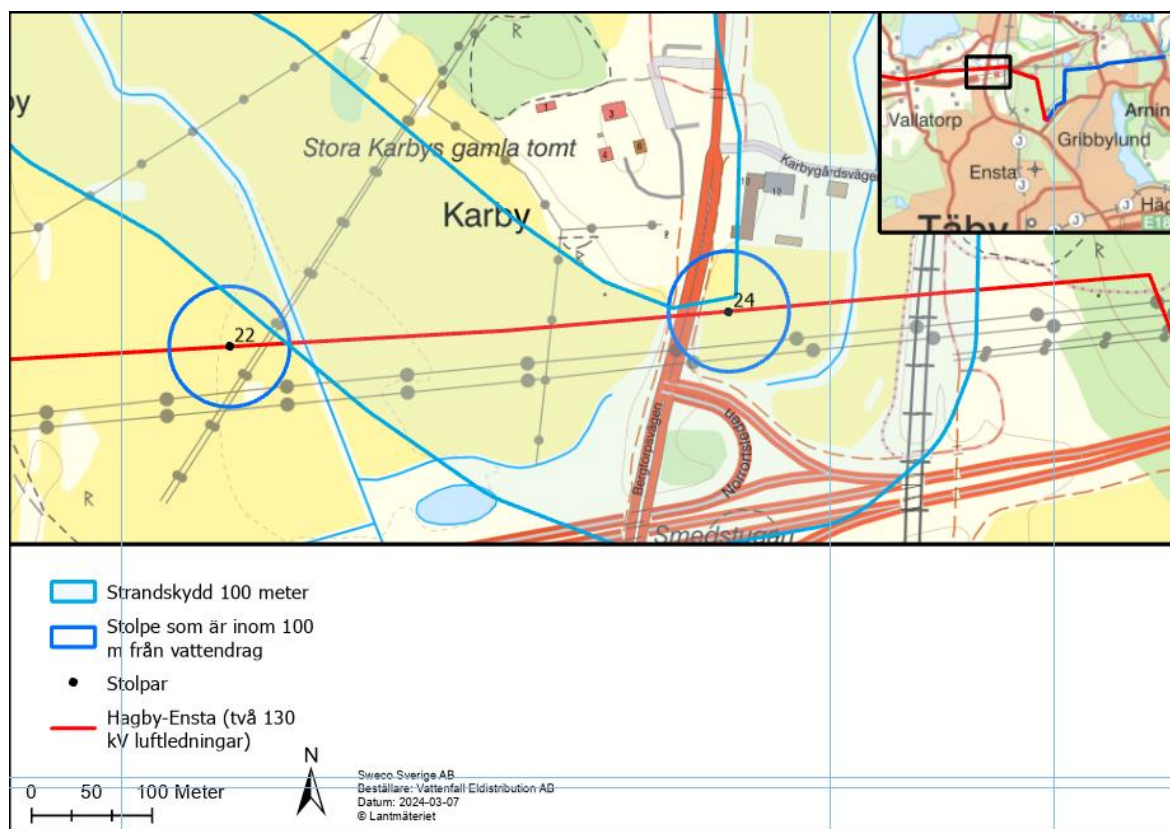
På platsen planeras en enkel stål stolpe. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 4) och stolparna blir cirka 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolplplatsen är lokaliserad ca 100 meter från vattendraget. Åtgärden bedöms inte påverka vattendraget.

Skadeförebyggande åtgärder

De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Eventuella överskottsmassor fördelas ut i terrängen kring stolpen om det bedöms som lämpligt och inte är för stora mängder. Alternativt transporteras dessa till godkänd mottagningsanläggning.

Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som obetydliga då inga kända naturvärden berörs och åtgärden planeras cirka 100 meter från vattendraget.

Figur 5: Karta över del av Täby kommun, Karby, med stolplplats 22 och 24 markerade med blå ringar.

Åtgärder vid stolpe 32

Naturmiljö

Vattendraget i närheten av stolpe 32 rinner genom skogsmark och är även ett markavvattningsdike, se Figur 6

Påverkan

På platsen planeras en enkel stål stolpe. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 4) och stolparna blir cirka 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och

markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolpplatsen är lokaliserad ca 70 meter från vattendraget. Åtgärden bedöms inte påverka vattendraget.

Skadeförebyggande åtgärder

De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Eventuella överskottsmassor fördelas ut i terrängen kring stolpen om det bedöms som lämpligt och inte är för stora mängder. Alternativt transporteras dessa till godkänd mottagningsanläggning.

Inga stolpar eller stagförankringar ska placeras i vattendrag eller strandzon. En 10 meter bred skyddszon med befintlig lågväxande vegetation sparas i anslutning till vattendraget

Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som obetydliga då inga kända naturvärden berörs och åtgärden planeras cirka 70 meter från vattendraget.

Åtgärder vid stolpe 33

Naturmiljö

Vattendraget som stolpe 33 är belägen i närheten av rinner genom skogsmark och är även ett markavvattningsdike, se Figur 6. Cirka 20 meter söder om stolpplatsen finns en barrblandskog med naturvärdesklass 3.

Påverkan

På platsen uppförs en enkel stål stolpe. Faslinorna placeras vertikalt (se Figur 4) och stolparna blir 25–35 meter höga. Höjden kan variera beroende på terräng- och markförhållanden. Grävning krävs för fundament till stolparna. Fundamenten grundläggs på ett djup av 2–4 meter. Stolpplatsen är lokaliserad ca 15 meter från vattendraget. Åtgärden bedöms inte påverka vattendraget.

Skadeförebyggande åtgärder

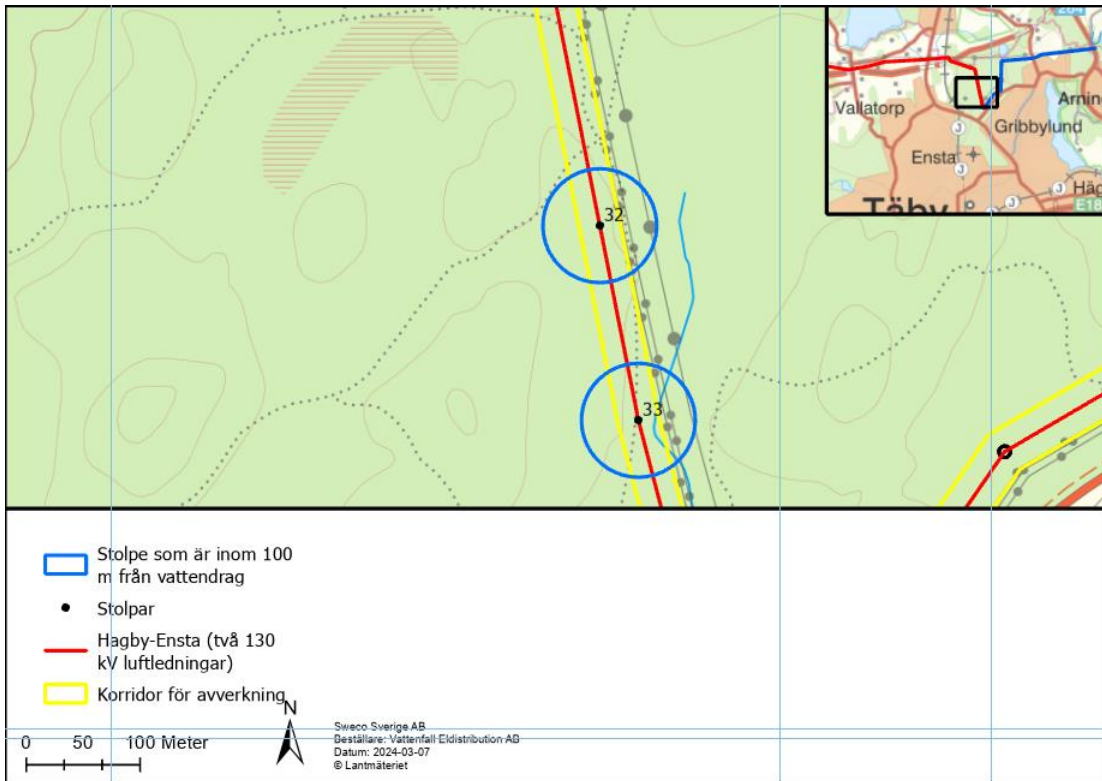
De schaktmassor som uppstår vid schakt för fundament används för återfyllnad kring fundamentet. Eventuella överskottsmassor fördelas ut i terrängen kring stolpen om det bedöms som lämpligt och inte är för stora mängder. Alternativt transporteras dessa till godkänd mottagningsanläggning.

Vid avverkning av grövre träd i barrblandskogen och dess närhet ska högstubbar skapas. Befintliga fallna döda träd (lågor) av gran eller lövträd i blandbarrskogen flyttas in i intill liggande skogsområde om detta godkänns av berörd fastighetsägare.

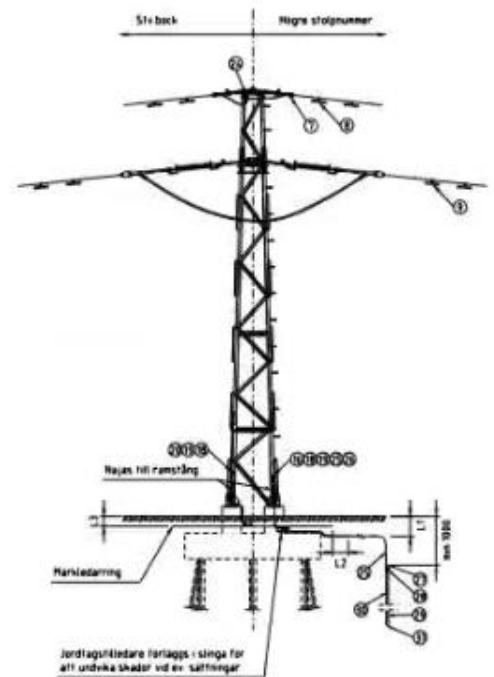
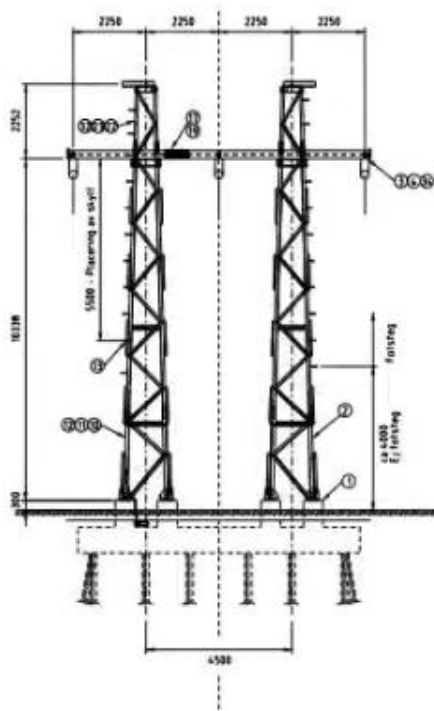
Inga stolpar eller stagförankringar ska placeras i vattendrag eller strandzon. En 10 meter bred skyddszon med befintlig lågväxande vegetation sparas i anslutning till vattendraget

Konsekvenser

Konsekvenser för naturmiljön bedöms som obetydliga. De skadeförebyggande åtgärderna bedöms skydda de naturvärden som finns på platsen.

Figur 6: Karta över del av Täby kommun, väster om Gribbylund, med stolplats 32 till 33, markerade med blå ringar.

Figur 7: Portalstolpe i stål.

Friluftsliv

Skadeförebyggande åtgärder

Anläggningsperioden bedöms inte medföra någon begränsning för allmänhetens nyttjande av området. Vägar och större stigar kommer att hållas öppna för passage till fots under byggtiden och kommer inte blockeras av kvarlämnat ris. Upplag av material och uppställning av maskiner och bodar kommer inte utföras så att tillgängligheten längs stigar, vandringsleder och vägar försämras utan hålls framkomliga i möjligaste mån under byggtiden.

För att undvika körskador, som försämrar framkomligheten på stigar och vägar, kommer till exempel körplåtar vid korsningar tillfälligt användas vid behov under byggtiden. Arbetsområdet, ledningsgatan, upplagsplatser och tillfartsvägar ska alltid hållas i städad skick.

Konsekvenser

Med ovan angivna skadeförebyggande åtgärder bedöms konsekvenserna som obetydliga till små för friluftslivet.

Avverkning av träd

Vid byggandet av de två kraftledningarna kommer träd avverkas. För aktuella ledningar krävs en ledningsgata på ca 35 meter. Till största delen går nya ledningarna parallellt med befintliga ledningar och den befintliga ledningsgatan breddas för att få plats med de nya ledningarna.

Sammanlagt behöver en area på 4,8 ha avverkas inom strandskyddsområdet för att ge plats åt luftledningarna. I tabell 1 redovisas hur stort område på varje fastighets som kommer behöva avverkas och i kartorna Figur 5 och Figur 6 redovisas kraftledningens gata där avverkning kommer ske.

Tabell 2: Area per fastighets som behöver avverkas för att ge plats åt luftledningarna.

Fastighet	Area (ha)	Trädslag
Hagby 8:16	1,7	Blanskog tall och lövträd
Täby Karby 2:1	3,1	Blanskog tall och lövträd

Skadeförebyggande åtgärder

Ingen avverkning får ske i skogliga miljöer med särskilt intresse för fågellivet under 1 april-31 juli.

Om det av någon anledning skulle uppstå körskador vid ett vattendrag, ska skadan minimeras genom att halm eller annat slamfångande material läggs i körspåren och på så vis motverkar grumling av vattendraget.

Överfarter över vattendrag och diken ska planeras väl. I första hand ska befintligt vägnät nyttjas, vid överfart över vattendrag ska tillfälliga eller permanenta broar användas.

Marker med dålig bärighet (t.ex. fuktig och blöt mark) ska vid behov förstärkas tillfälligt med t.ex. körplåtar eller stockmattor i syfte att undvika körskador. Vid arbeten på marker med dålig bärighet ska maskiner med lågt marktryck nyttjas, till exempel bandgående maskiner med breda band, i syfte att göra minsta möjliga ingrepp i naturmiljön. Om körskador uppstår i mark ska marken återställas i samband med avslutat arbete.

Konsekvenser

Med ovan angivna skadeförebyggande åtgärder bedöms konsekvenserna av avverkningen minimeras.